



Obnovljivi izvori energije Osijek d.o.o.

J.J.Strossmayera 1

31000 Osijek

Matični broj: 4222016

OIB: 65341371552

Žiro račun: HR47 2360000 1102905044

e-mail: oieosijek@gmail.com

PLAN RADA TRGOVAČKOG DRUŠTVA OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE OSIJEK D.O.O. ZA 2026. GODINU

U Osijeku, 31. prosinac 2025.

1. Obnovljivi izvori energije

Sukladno misiji OIEO, a nastavno na novonastalu situaciju u energetske sektoru, radi koje je energija proizvedena iz obnovljivih izvora (OiE) postala centralno pitanje budućnosti EU-a, OIEO mogu aktivno, provedbom novih modela djelovanja, pridonijeti energetske preobrazbi grada Osijeka. Posljedice pandemije, a još više utjecaj ratnih zbivanja u Ukrajini pokazale su ovisnost gospodarskog područja EU-a o uveznoj energiji te njegovu osjetljivost i nedovoljnu otpornost na posljedice nepredvidivih kretanja na tržištima energije i na prekide u lancima opskrbe.

Stoga je 18. svibnja Europska komisija predstavila plan REPowerEU, kao odgovor na poteškoće i poremećaje koje je ruska invazija na Ukrajinu izazvala na globalnom energetske tržištu. Prema predavljenom, preobrazba europskog energetske sustava hitna je iz dvaju razloga: da bi prestala ovisnost EU-a o ruskim fosilnim gorivima, koja se upotrebljavaju kao ekonomsko i političko oružje i koja europske porezne obveznike stoje gotovo 100 milijardi eura na godinu i da bismo se uhvatili u koštac s problemom klimatske krize. Složnim djelovanjem Europa može ubrzati postupno ukidanje ovisnosti o ruskim fosilnim gorivima te dodatno pospješiti provedbu klimatskih planova.

Provedbom mjera iz plana REPowerEU kao što su ušteda energije, diversifikacija opskrbe energijom ubrzanim uvođenjem energije iz obnovljivih izvora kako bi se zamijenila fosilna goriva u kućanstvima, industriji i proizvodnji energije navedeno bi bilo ostvarivo. Zelenom preobrazbom ojačao bi se gospodarski rast, sigurnost i borba protiv klimatskih promjena. Temelj plana REPowerEU je Mehanizam za oporavak i otpornost (RRF) obzirom da se njime potiču koordinirano planiranje i financiranje prekogranične i nacionalne infrastrukture te energetske projekata i reformi. Stoga je Komisija predložila ciljane izmjene Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost, a sve kako bi se u postojeće planove država članica za oporavak i otpornost uključila posebna poglavlja koja se odnose na plan REPowerEU, uz velik broj relevantnih reformi i ulaganja već obuhvaćenih planovima za oporavak i otpornost. Taj će se postupak temeljiti na preporukama za države članice u ciklusu europskog semestra 2022.

Veliko povećanje i ubrzanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora u proizvodnji energije, industriji, građevinarstvu i prometu ubrzat će neovisnost, potaknuti zelenu tranziciju i s vremenom smanjiti cijene. Zato Komisija predlaže povećanje glavnog cilja za 2030. za obnovljive izvore energije 40 % na 45 % u okviru paketa „Spremni za 55 %”.

Takvim ukupnim povećanjem cilja stvorit će se okvir za druge inicijative, među kojima su:

- Namjenska strategija EU-a za solarnu energiju kojoj je cilj udvostručenje solarnih fotonaponskih kapaciteta do 2025. i ugradnja 600 GW do 2030.
- Inicijativa Solarni krovovi s postupnim uvođenjem pravne obveze ugradnje solarnih ploča nanove javne i poslovne zgrade i nove stambene zgrade.
- Udvostručenje stope korištenja toplinskih pumpi i mjere za integraciju geotermalne i solarnetoplinske energije u modernizirane regionalne i komunalne sustave grijanja.
- Preporuka Komisije za rješavanje problema sporog i kompliciranog izdavanja dozvola za velike projekte u području obnovljivih izvora energije i ciljane izmjena Direktive o energiji iz

obnovljivih izvora kako bi se obnovljiva energija prepoznala kao važan javni interes. Države članice bi trebale uspostaviti posebna područja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, sa skraćenim i pojednostavnjenim postupkom izdavanja dozvola, u područjima s manjim rizicima za okoliš.

□ Postavljanje cilja domaće proizvodnje 10 milijuna tona vodika iz obnovljivih izvora te uvoza daljnjih 10 milijuna tona, do 2030., kako bi se u industrijama i prometnim sektorima koje je teško dekarbonizirati zamijenili prirodni plin, ugljen i nafta. Kako bi proizvodnja sigurno vodila do neto dekarbonizacije, Komisija objavljuje i dva delegirana akta o definiciji i proizvodnji vodika iz obnovljivih izvora.

□ Akcijskim planom za biometan utvrđeni su instrumenti, uključujući novi industrijski savez za biometan, i financijski poticaji da bi se do 2030. proizvodnja povećala na 35 milijardi m³, među ostalim u okviru zajedničke poljoprivredne politike.

U kontekstu navedenog OIEO dobivaju novi i širi okvir postojanja obzirom da je jedan od glavnih ciljeva OIEO zamjena što većeg dijela energije potrošene u svim sastavnicama sustava Grada Osijeka i Sveučilišta s energijom iz obnovljivih izvora. U tom novonastalom okviru OIEO se sami po sebi nameću kao nositelj energetske preobrazbe grada Osijeka. OIEO bi stoga trebali preuzeti ulogu tijela koje će na području grada Osijeka pokrenuti i aktivno raditi na provedbi i

osmišljavanja modela povećanja sveukupnog kapaciteta OiE uz aktivniju promidžbu, edukaciju i istraživanje novih načina i područja korištenja.

Uloga nositelja energetske preobrazbe podrazumijevala bi sljedeće aktivnosti:

1. osmišljavanje i realizacija modela zamjene potrošnje en. u sustavu Grada i Sveučilišta s energijom iz OiE
2. izgradnja, održavanje i upravljanje kapacitetima proizvodnje iz OiE u sustavu Grada i Sveučilišta
3. ustrojavanje operativnog sustava gospodarenja energijom (SGE) u sustavu Grada i Sveučilišta
4. osmišljavanje i realizacija modela promicanja povećanja izgradnje kapaciteta OiE na području Grada Osijeka
5. osmišljavanje i realizacija istraživanja OiE

Cilj energetske preobrazbe je stvaranje klimatski neovisnog grada Osijeka na način da se, među ostalim, udio energije proizvedene iz fosilnih izvora zamjeni u što većem udjelu energijom proizvedenom iz OiE i da se tako ostvari što veća energetska neovisnost i otpornost cijelog područja grada uz smanjivanje emisija CO₂ i usporavanje klimatskih promjena. Navedeno bi se trebalo početi intenzivno provoditi prvo u javnom sektoru i stoga su OIEO idealni provoditelj navedenog u zgradama sustava Grada Osijeka (uprava, osnovne škole, dječji vrtići, kulturne ustanove, gradske tvrtke) i Sveučilišta. U smislu navedenog OIEO trebali bi raditi na osmišljavanju modela putem kojim bi se iskoristile sve površine koje imaju potencijal za izgradnju FNE. Tu se prvenstveno misli na ukupne krovne površine svih javnih zgrada Grada i Sveučilišta (uprava, osnovne škole, dječji vrtići, kulturne ustanove, gradske tvrtke, fakulteti i sl.) te na ostale površine koje stoje na raspolaganju a iskoristive su za postavljanje FNE (npr. parkirališta uz javne zgrade i sl.).

U tom pogledu OIEO trebali bi se jednim dijelom razvijati u smjeru komunalne tvrtke čija svrha bi bila proizvodnja en. iz OiE na područjugrada s ciljem koji je prije naveden. Primjer navedenog je npr. WienEnergie iz Beča (www.wienenergie.at) ili Solarcomplex AG iz Singena (www.solarcomplex.de). Dobro osmišljeni model OIEO u budućnosti bi mogao omogućiti jednim dijelom privatnim investitorima, a drugim dijelom i samim građanima putem modela energetske zadruge da ulažu u kapacitete OiE u javnom sektoru. U modelu navedenog oblika OIEO bavili bi se i planiranjem, izgradnjom, upravljanjem i održavanjem izgrađenih kapaciteta OiE.

Kako je navedena proizvodnja en. iz OiE prvenstveno vezana uz potrošnju u sustavu Grada i Sveučilišta prirodno bi bilo da OIEO preuzmu na sebe zakonsku obvezu sustavnog gospodarenja energijom (SGE) koju i Grad i Sveučilište moraju ispunjavati. SGE omogućilo bi prilagodbu načina korištenja energije na održiv i efikasan način na svim mjestima njene potrošnje te bi se tako ostvarivala ušteda a stvarna potrošnja bi se lakše i brže zamijenila s OiE. Grad Osijek i Sveučilište mogu navedeni obvezu prenijeti na OIEO te isto može postati jedno od izvora njegova financiranja.

Odgovornim planiranjem i upravljanjem energijom (SGE) za pretpostaviti je da bi ostvariva proizvodnje energije OIEO mogla biti znatno veća od samih potreba. Stoga je za razmišljati i o razvoju modela prema kojem bi se navedene viškove energije mogli kupiti i sami građani u smislu OIEO kao lokalnog opskrbljivača energijom.

Za napomenuti je da osnovni cilj OIEO ne bi trebao biti ostvarivanje ekonomske dobiti iz proizvodnje energije iz OiE nego njena proizvodnja na ekonomski održiv način kako bi ista pokrila potrošnju Grada i Sveučilišta uz plasiranje viška građanima i poslovnim subjektima na području gradaa sve radi ostvarivanja što veća energetska neovisnost. Uz navedeno OIEO bi aktivnije radili i na osmišljavanju i realizaciji modela promicanja povećanja kapaciteta OiE na području Grada Osijeka i to prvenstveno namijenjenih građanima. Osim provedbe individualnih savjetovanja tu se prvenstveno misli na poticanje pokretanja novih energetske zajednice na području grada s ciljem ostvarivanja što većeg broja energetske neovisnih domaćinstava.

Nadalje, u kontekstu navedenog OIEO bi se i dalje nastavili baviti istraživanjem OiE. Istraživanje ne bi bilo ograničeno isključivo na tehničke aspekte OiE nego bi se aktivnije radilo i na ekonomsko-društvenim modela održive provedbe OiE. U istraživanjima bi se aktivno uključile svesastavnice Sveučilišta. Obzirom na sve navedeno dodatno bi se trebalo promišljati u smjeru da se navedene aktivnosti prošire i na zgrade sustava Osječko-baranjske županije (OBŽ) koje se nalaze na područjugrada kroz uključivanje OBŽ-a u strukturu OIEO. Iz svega navedenog vidljivo je da OIEO raspolažu s velikim potencijalom da u budućnosti postanu nositelj energetske preobrazbe područja grada Osijeka te i da tako doprinesu stvaranje energetske neovisnog, klimatski otpornog zelenog grada Osijeka.

2. Projektne aktivnosti

2.1. EYES-HANDS-HEARTS Urban Revolution (EHHUR)



Klimatske promjene prijete povećanju ranjivosti, smanjivanju ekonomske dobiti, ometaju uobičajeni društveni i ekonomski razvoj te pogoršavaju pristup osnovnim uslugama i kvaliteti života građana diljem svijeta. Danas 55% svjetske populacije živi u urbanim područjima, a očekuje se da će se taj udio povećati na 68% do 2050. godine prema Ujedinjenim narodima. Stoga gradovi igraju ključnu ulogu u djelovanju protiv klimatskih promjena.

Tijekom posljednjeg desetljeća Direktive EU-a promicale su proizvodnju i širenje održivog energetskeg planiranja (npr. SEAP, SECAP, SUMP). Mnogi su gradovi pozitivno reagirali na papiru, ali gradovima često nedostaju vještine za učinkovitu implementaciju njihovih planova za energiju i održivost. Gradovi su dezorijentirani brojem inovativnih tehnologija i nedostaju im odgovarajuće tehničke vještine za identificiranje pravih tehnoloških rješenja i upravljanje cjelovitim procesom energetske obnove.

Nakon što se energetska obnova provede, često nedostaje adekvatno praćenje, evaluacija i komunikacija, jedan od razloga su u rascjepkanosti gradske uprave, te svijest i angažiranost građana od temeljne su važnosti za rješavanje klimatske neutralnosti. S financijskog stajališta, energetska obnova gradova, prema klimatski neutralnim standardima, zahtijeva sustavni pristup za integraciju raspoloživog financiranja te izrade shema financiranja u budućnosti.

Cilj projekta:

- **Postizanje klimatske neutralnosti**
- **otpornosti na klimatske promjene**
- **čisto tlo i voda**
- **zdraviji život**

kroz usvajanje sustavnog pristupa rješavanju postojećih znanstvenih, tehnoloških i financijskih fragmentacija zajedno s angažmanom i obukom tijela javne uprave i cijele zajednice. Pristup (metodologija/nacrt EHHUR-a) bit će testiran u 7 okruga sudionika (LH) koji će doživjeti različite društveno-ekonomske i infrastrukturne izazove, koji kulminiraju stvarnom implementacijom Planova Urbane transformacije, koji će biti operativni do 2025. godine

U sklopu projekta EYES-HANDS-HEARTS (OČI-SRCE-RUKE) Urban Revolution (EHHUR) cilj je razviti i testirati projektne rješenja koja u sebi sadrže metodologiju i dizajn NEB-a (novog europskog sustava izgradnje) u 7 zemalja sa EU područja i to u tri temeljna načela:



7. OČI – simboliziraju urbanu transformaciju koja će biti estetski održiva i društveno prihvaćena uvažavajući kulturnu baštinu u lokalnom kontekstu.

8. SRCE – Simbolizira isto tako jedan vid urbane transformacije koja se očituje kroz energetska solidarnost povećavajući stupanj društvene pravednosti.

9. RUKE – Urbana transformacija koja za cilj ima potpunu održivost ali ne samo putem političkih odluka već uključujući sve dionike zajednice.

Konzorcij EHHUR predstavljaju 33 partnera u 8 zemalja: Belgija (3), Hrvatska (7), Danska(4), Grčka (3), Italija (7), Portugal (5), Španjolska (1), Turska (3).

Konzorcij uključuje partnere koji pokrivaju sve potrebne multidisciplinarnu stručnost za uspješno provođenje traženih ciljeva poziva. Ključni predstavnici dionika ekosustava urbane obnove (općine, javne vlasti, izgrađeno okruženje industrija/profesionalci, stručnjaci za društvene inovacije, sveučilišta, RTO-ovi, nevladine organizacije, investitori).

Konzorcij se oslanja na multidisciplinarnost iskustvo Horizontalnih partnera, koji djeluju kao programeri projekta inovacije i sadržaji/materijali i savjetnici LH-a i Lighthouse-a ekosustava. 7 LH-ova nalazi se u 6 zemalja EU-a i 1 pridruženoj zemlji (TK), a predstavljaju ih barem općina, tehnički i socijalni partner, odnosno ključni nositelji EHHUR metodologije. Grafički prikaz udjela u ukupnom budžetu po državama te geografski položaj konzorcija.



U Osijeku će biti renoviran 1 blok površine 4.416,99 m² te površine 70.000,00 m² sa zelenim krovom i zidovima te solarnom elektranom. Obnova će uključivati različita arhitektonska rješenja usmjerena na povećanje otpornosti na klimatske promjene (zeleni zidovi, ozelenjivanje) i lokalne materijali (prirodna vuna za izolaciju) Elementi umjetnosti i kulture biti će ispunjeni kroz:

- Umjetnost: Obnovom će se staviti veliki naglasak na stvaranje vizualno atraktivnog centra grada, prilagođen potrebama stanovnika.
- Kultura: obnovom gradskog središta, obnovljeno područje će postati jedno od kulturnih centara grada, bez automobila, s mnogo dizajniranih prostora za ljudske susretate i organizaciju raznih kulturnih aktivnosti.

Iznad navedenim aktivnostima ispunjava se prvo (Eyes/oči) načelo. Drugo načelo (Herats/srce) biti će ispunjeno kroz angažman Udruge mladih „Breza“ sa svojih 1500 članova.

Udruga mladih „Breza“ je neprofitna i nevladina organizacija s ciljem pružanja podrške mladima koji su morali napustiti ustanove socijalne skrbi, rukovođenje a program obrazovanja posvećen je ekologiji i održivom razvoju (SDG) i globalnom obrazovanju. Konkretni angažman kako ga definira treće načelo (Hands/ruke) ispunjava se: Stvaranjem interesa i podizanjem svijesti, zahtjevom za povratnim informacijama, prikupljanjem zahtjeva, generiranjem ideja te u konačnici nošenjem odluka u zajednici na način da zajednica aktivno sudjeluje u donošenju odluke.

Za navedene aktivnosti na području grada Osijeka osiguran je budžet u iznosu od 130.000 eura dok je za TD Obnovljive izvore energije Osijek d.o.o. osigurano 20.000 eura. Od navedenog projekta TD će u 2024. godini ostvariti prihod od oko 10.000 eura što predstavlja otprilike polovicu iznosa koji je planiran ostvariti kroz projektne aktivnosti u 2024. godini.

2.2. Sudjelovanje na projektu „Cities@Heart“ („C@H“)

Kao dio europskog programa URBACT IV, deset europskih urbanih područja okuplja se kako bi formirali *Cities@Heart*, mrežu posvećenu razmjeni najboljih praksi i inovacija za poboljšanje upravljanja gradskim središtima. TD Obnovljivi izvori energije Osijek d.o.o. sudjeluju kao član radne skupine u navedenom projektu.



Program podržan sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR / ERDF) Europske unije, URBACT, promiče održivi urbani razvoj u europskim gradovima, u velikima kao i u malima. Ova godina obilježava početak četvrte iteracije programa URBACT IV pokretanjem 30 Mreža za akcijsko planiranje diljem Europe i IPA zemalja. Koristeći razumijevanje upravljanja i prepoznajući transverzalnu koordinaciju između javnog, privatnog i građanskog sektora kao pokretača promjena, partneri projekta *Cities@Heart* radit će zajedno, pomoću pristupa vođenog podacima, na planiranju, praćenju i evaluaciji provedenih politika u urbanoj jezgri. Sljedeće 2,5 godine projekt *Cities@Heart* će mobilizirati deset europskih urbanih područja. Mrežni partneri radit će zajedno na razumijevanju načina na koji gradska središta funkcioniraju i stvoriti nove alate za praćenje koji će se koristiti u inicijativama za poboljšanje gradskih središta. Velika metropola Pariza (Métropole du Grand Paris / The Greater Paris Metropolis, Francuska) koordinira mrežom u ulozi vodećeg partnera. S dobrim rezultatima u politici revitalizacije središta grada, Velika pariška metropola je javni subjekt koji predstavlja 131 grad u regiji glavnog grada Francuske, uključujući grad Pariz. S velikim iskustvom u lokalnom gospodarstvu, arhitekturi i urbanom planiranju, Mar Santamaria Varas sa sjedištem u Barceloni pomoći će mreži kao vodeći stručnjak. Deset mrežnih partnera uključuje:

- Velika metropola Pariza, Francuska
- Grad Cesena, Italija
- Grad Granada, Španjolska
- Grad Osijek, Hrvatska
- Amfiktyonies, organizacija za razvoj poslovanja koja predstavlja grad Lamia, Grčka
- Grad Celje, Slovenija
- Grad Fleurus, Belgija
- Grad Sligo, Irska
- Asocijacija Krakow Metropolis, Poljska
- Udruga Quadrilátero Urbano, Portugal

Svaki se partner u mreži suočava sa svojim izazovima: gubitkom stanovništva na periferijama ili metropolitanskim područjima, nerazvijenim lokalnim trgovačkim mrežama, sukobima generiranim intenzivnim korištenjem javnog prostora, prijelazom na okruženja u kojima se može bezbrižno hodati i bez automobila, gentrifikacija i pretjerani turizam, rodna ravnopravnost i inkluzija... Ipak, svi se partneri mogu složiti oko jedne stvari: gradska središta su jedinstvena mjesta i to ne samo zato što imaju određeni afektivni šarm: ona su uistinu životna snaga naših urbanih društava. Održavanje zdravog središta grada ključno je za osiguravanje živosti lokalnih gospodarstava i dobrobiti stanovnika.

3. Sporazum o poslovnoj suradnji sa Gradom Osijekom

Dana 17. travnja 2025. godine Grad Osijek i Društvo sklopili su sporazum o poslovnoj suradnji. Sporazumne strane su suglasne da je predmet navedenog Sporazuma uspostavljanje i razvijanje stručne suradnje, po načelu uzajamnog interesa sporazumnih strana, na području raspolaganja poljoprivrednim zemljištem, uključujući administrativne, pravne, tehničke i savjetodavne aktivnosti.

Sporazumne strane, suglasno utvrđuju da su ključne aktivnosti u području suradnje i interesa iz prethodnog stavka ovoga članka:

- priprema i vođenje dokumentacije – izrada i vođenje evidencija o poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu države ili Grada Osijeka,
- izrada javnih natječaja – pomoć u pripremi dokumentacije za javne natječaje za zakup, prodaju ili koncesiju zemljišta,
- pravna podrška – pomoć u tumačenju zakonskih propisa i regulativa koje se odnose na raspolaganje zemljištem,
- praćenje poštivanja ugovornih obaveza – kontrola da zakupci koriste zemljište u skladu s ugovorom,
- izrada izvještaja i analiza – redovito izvještavanje JLS-a o statusu zemljišta,
- podrška u inspekcijama – pomoć u provođenju terenskih inspekcija i prijavi nepravilnosti,
- analiza zemljišnih površina – priprema podataka o kvaliteti i namjeni zemljišta,
- savjetovanje o poljoprivrednoj proizvodnji – pomoć poljoprivrednicima u optimalnom korištenju zemljišta,
- izrada strateških planova – planiranje dugoročne strategije raspolaganja zemljištem.
- provedba edukacija i radionica – edukacija lokalnih poljoprivrednika o zakonima i pravilima korištenja zemljišta,
- razvoj digitalnih baza podataka – stvaranje elektroničkih evidencija o korištenju zemljišta.

Društvo izražava svoju iskrenu želju i punu spremnost za uspostavu i nadogradnju suradnje kako s Gradom Osijekom kao većinskim vlasnikom, tako i sa Sveučilištem Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku kao suvlasnikom, na područjima od zajedničkog interesa a s ciljem doprinosa održivom razvoju lokalne zajednice i stvaranju pozitivnih gospodarskih i društvenih učinaka. Posebno smo zainteresirani za suradnju u sljedećim područjima:

- **Obnovljivi izvori energije** – kroz projekte usmjerene na povećanje energetske učinkovitosti, korištenje solarne energije, biomase i drugih zelenih rješenja,
- **Edukacije i stručno usavršavanje** – s posebnim naglaskom na osnaživanje mladih kroz praktična znanja i inovativne modele obrazovanja koja daju primjere iz prakse,
- **Poljoprivredna administracija i digitalizacija** – kroz unaprjeđenje alata, procesa i kapaciteta koji olakšavaju upravljanje i rast lokalnih poljoprivrednih gospodarstava.

Uvjereni smo da zajedničkim djelovanjem možemo potaknuti konkretne promjene i projekte koji će dugoročno koristiti kako građanima Grada Osijeka, akademskoj zajednici a isto tako i lokalnom gospodarstvu.

Spremni smo na daljnje razgovore, razmjenu prijedloga te konkretizaciju suradnje kroz zajedničke inicijative i projektne prijedloge. Veselimo se budućem dijalogu i mogućnosti da našu namjeru pretočimo u uspješna partnerstva i u 2026. godini.



Damir Bajsić, direktor